

11-S, jornada de reflexió

Diuen que per a l'autogovern català, no per al balear ni per al valencià, el període 93-95 ha estat el més positiu d'ençà del parèntesi 80-82, curiosament el bienni de final d'etapa de la UCD. La pregunta és si ara haurem de tornar a esperar tretze anys més per fer un pas endavant, si haurem d'esperar la descomposició de l'era popular per esgarrapar, aixecant noves onades d'anticatalanisme, allò que ens pertoca d'acord amb el marc legal vigent.

L'Onze de Setembre és sempre un bon moment per a reflexionar on som i cap on anem, per a fer balanç i per a projectar noves perspectives. La seva coincidència amb l'inici del curs —acadèmic, laboral, polític...— afavoreix aquesta invitació a la reflexió.

Arribem a la Diada sense que els aiguats del mes d'agost hagen dissolt les turbulències que hi havia abans de sortir de vacances. Es diria que tot resta igual, potser fins i tot, una mica més entortolligat. Però amb la diferència que, amb l'arribada del mes de setembre, el calendari se'ns ha tirat a sobre. Som davant un curs en què hi ha d'haver eleccions autonòmiques al Principat i eleccions legislatives espanyoles. Per aquest ordre, o a l'inrevés. Encara no se sap, i qui ho ha de determinar, si més no pel que fa a les eleccions autonòmiques, encara no s'ha decidit.

La Diada d'enguany queda emmarcada entre aquestes dues convocatòries electorals clau, que determinaran una bona part del futur del país fins a final de segle. Les eleccions espanyoles portaran —si no hi ha sorpreses d'última hora— un canvi de majoria. El Partit Popular arribarà al poder. Això vol dir que arribarà al poder una visió de l'estat centralista més desacomplexada que no pas la que traginava el PSOE al 1982, molt més orgullosa del seu nacionalisme, de la seva espanyolitat, més intolerant envers la diversitat i la pluralitat, i avalada per una campanya d'opinió pública de dos anys demanant la fi del *xantatge catalanista*. El poder sempre suavitza les posicions, però en el cas del PP sembla que aquesta màxima no acaba de complir-se; almenys així s'ha demostrat en el cas del País Valencià, on el govern Zaplana va provant de dur a terme, gairebé una per una, totes les amenaces que, contra la normalització lingüística, havia formulat durant la campanya electoral.

Els experiments territorials del PP, els que practiquen Zaplana i Vidal Quadras per exemple, no permeten d'albirar ni un bri d'optimisme. L'única excepció, encara per confirmar, serien les paraules de Cristòfol Soler, nou president del govern balear, explicant el propòsit d'impulsar una nova política de normalització i de recuperació cultural, més ambiciosa que no la del seu predecessor dimitit. De moment, només són paraules, però ja sonen benauradament diferent de les que es deixen sentir al continent. Amb el govern estatal en mans del PP, el nacionalisme

polític de casa nostra, el del Principat, el del País Valencià i el de les Illes, haurà de reformular-se moltes coses, trobar nous camins i noves eines, si vol superar el bloqueig autonòmic que probablement s'imposarà.

Al Principat cal aprofitar aquesta Diada per fer balanç d'allò que s'ha aconseguit des del punt de vista de la reconstrucció nacional aquests dos darrers anys. Els uns diran que molt poc, els altres diran que en alguna cosa hem avançat, però allò que fa reflexionar és que si ara, amb una limitada capacitat de decisió a Madrid, les coses han anat com han anat, s'ha aconseguit el que s'ha aconseguit, s'ha aixecat la polseguera que s'ha aixecat, què pot passar després de les legislatives espanyoles? Diuen que per a l'autogovern català, no per al balear ni per al valencià, el període 93-95 ha estat el més positiu d'ençà del parèntesi 80-82, curiosament el bienni de final d'etapa de la UCD. La pregunta és si ara haurem de tornar a esperar tretze anys més per fer un pas endavant, si haurem d'esperar la descomposició de l'era popular per esgarrapar, aixecant noves onades d'anticatalanisme, allò que ens pertoca d'acord amb el marc legal vigent. Segur que no, perquè no tenim tant de temps. És moment de reflexió, de satisfacció per la feina feta, però també de plantejament de les estratègies de futur, realistes però més ambicioses, que permeten de dotar els Països Catalans amb les eines necessàries per a viure amb normalitat.